

DEZBATERE: Cât de sigure sunt școlile? Ce înseamnă criteriul vaccinării cadrelor didactice în proporție de 60% și ce informații despre vaccinare primesc elevii la școală

(Anchetă Salvați Copiii și Consiliul Național al Elevilor)

București, 9 noiembrie 2021: Cu toate că un procent covârșitor de elevi – 86% - admite că a primit la școală informații satisfăcătoare privind prevenirea infectării cu SARS-CoV2, doar 36% dintre ei spun că au fost informați în ceea ce privește vaccinarea, arată rezultatele unei anchete sociologice realizate de Organizația Salvați Copiii România și Consiliul Național al Elevilor. E suficient pragul de 60%, pentru vaccinarea personalului didactic, pentru ca elevii să fie în siguranță în școli?

În acest context, **Salvați Copiii România** a continuat seria dezbaterilor de impact, cu o discuție despre repercusiunile restricțiilor sociale și ale pandemiei asupra copiilor. La dezbateră moderată de **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România**, au participat: Radu Szekely, Consilier al Ministrului Educației, Prof. Univ. Dr. Alexandru Rafila, Președintele Societății Române de Microbiologie, Dr. Carmen Trușescu, medic primar psihiatrie pediatrică (INSMC), Oana Moraru, Profesor Limba și Literatura Română/Limba și Literatura Engleză, fondatoare a Școlii Helikon-București, publicist pe teme educaționale, formator, autor platforma voceparintilor.ro, Silviu Morcan, președinte CNE și Mihaela Dinu, psiholog clinician în cadrul organizației Salvați Copiii.

DECLARAȚII DIN DEZBATERE:

Radu Szekely, consilierul Ministrului Educației: „Nu există în momentul de față un instrument prin care să colectăm date privind sănătatea psiho-emoțională a copiilor. (...) Anxietatea există la copii, în școli, dar nu este observată suficient, uneori copiii nu verbalizează această anxietate.

Vor fi elaborate teste care să fie administrate în școli și să măsoare gradul de anxietate al copiilor.

Foarte multe școli au revenit în format fizic, asta ne dorim, să se revină peste tot în format fizic, pentru a putea asigura o formă de educație apropiată de nevoile reale ale copilului. Situația se schimbă, regulile se schimbă, primim informații din teritoriu care ne arată că modul în care s-a calculat procentul de profesori vaccinați nu a fost tocmai corect și atunci vom folosi o altă metodă de calcul.

Testele rapide, salivare sunt importante. Important e să avem de partea noastră părinții, să folosim aceste teste, pentru a limita cât mai mult numărul persoanelor infectate. Ne bazăm pe înțelegerea părinților. Inclusiv eu personal am fost acuzat că folosim copiii în programe de testare biologică. Noi nu primim mesaje de încurajare, ne scriu cei care nu sunt de acord și ne spun că toate măsurile pe care le luăm sunt rele și dăunează.

Un număr de 4.850 de școli funcționează cu prezență fizică, adică 68% dintre școli sunt cu prezență fizică. Aproximativ 360.000 de elevi, peste 30% dintre cei eligibili pentru vaccin (plus 12 ani), erau vaccinați acum o săptămână, când s-a făcut ultimul bilanț.

În ultimele zile, s-au vaccinat 8.000 de copii pe zi, suntem pe calea cea bună”.

Dr. Alexandru Răfala, Președintele Societății Române de Microbiologie: „Nu este suficient să avem 60% dintre profesori vaccinați, trebuie mereu măsuri combinate. O școală sigură este una în care părinții copiilor sunt vaccinați într-o proporție cât mai mare și una în care și o proporție mare de personal este vaccinată. Acea țintă legată de imunitate de grup de 70% nu prea mai este în vigoare, discutăm de o tulpină mult mai transmisibilă decât cea inițială, sunt necesare niveluri mai mari de vaccinare pentru a reduce substanțial transmiterea. Trebuie să se țină cont și de contextul epidemiologic local. (...) Toți cei care sunt vocali trebuie să respecte aceleași cerințe pe care ei le solicită altora. (...)

Experții OMS care au fost în România au reiterat că trebuie să ținem cât mai mult posibil școlile deschise, să ținem cont de contextul local, de modul în care funcționează școala, să aerisim clasele. Nu poți să spui: Numai școala se închide și alte activități în care se realizează transmiterea să rămână deschise. E nevoie de măsuri conjugate. (...)

Accesul la testare trebuie să fie firesc”.

Dr. Carmen Trușescu, medic primar psihiatrie pediatrică (INSMC): „Noi suntem o societate care tinde să reprime emoțiile și copiii nu au prilejul de a-și exprima trăirile. Atâta vreme cât copilul e învățat că nu are de ce să aibă emoții, mai târziu va fi un adolescent incapabil să își recunoască propriile trăiri. (...) Noi întâlnim des copii care la școală au comportament optim, deși ei sunt foarte anxioși. Anxietatea la vârstă mică se manifestă somatic, prin trăiri care mimează boala somatică (...)

Orice schimbare în rutină sau comportamentul copilului este un semnal de alarmă. Noi nu avem pretenția ca părintele să pună diagnosticul, părintele poate să observe modificarea în starea lui emoțională”.

Președintele CNE Silviu Morcan: „E important să privim școala și din punctul de vedere al siguranței și să vedem cum se simt elevii atunci când ajung în școală. Statul are datoria de a asigura un mediu sigur”.

Oana Morar, expert în educație: „Nu ai voie, până la 9,10 ani, să pui accent pe riscuri și pe pierderea vieții, atunci când vorbești despre vaccinare. Eu personal am avut lecții despre vaccinare, în condițiile în care știam că am copiii în clasă cu părinți anti-vaccin, dar am făcut-o fără să pară că predic vreo religie, ci cu detașarea omului care are informații.

Dacă povestim familiei ce înseamnă neprezența fizică la școală și cum îi afectează neliniștea privind vaccinarea, pe copii, cred că avem mai multe șanse să aducem mai mulți părinți pe linia aceasta de ce trebuie să facem pentru a ne fi bine comunitar”.

Mihaela Dinu, psiholog Salvați Copiii România: „Într-o astfel de perioadă se activează anxietatea, pot să apară tulburări din sfera anxietății sau depresiei, pe termen lung. E important să îi învățăm pe părinți să dezvolte mecanisme de coping și reziliență. Un copil sănătos emoțional are nevoie de un părinte echilibrat psiho-emoțional”.

ANCHETĂ SALVAȚI COPIII ȘI CNE: Doar 36% dintre copii admit că au primit informație relevantă despre vaccin, la școală

Ancheta, derulată on-line pe un eșantion de 21.581 de elevi, în perioada 15 – 25 octombrie 2021, mai arată că:

- Aproape jumătate dintre elevi spun că, de la începutul anului școlar, cursurile au fost suspendate la nivelul clasei lor, din cauza îmbolnăvirii unui coleg, înainte ca Ministerul Educației să ia decizia unei vacanțe forțate pentru toate unitățile publice de învățământ. Procentul celor care au experimentat suspendarea cursurilor din cauza îmbolnăvirii unui profesor este mult mai mic (6%).
- 86% dintre elevi spun că au fost informați despre metodele de prevenire a infectării cu SARS-CoV2 și au înțeles informațiile primite.
- Informarea cu privire la vaccinare s-a făcut într-o măsură sensibil mai mică – doar 36% admit că au primit informație relevantă.
- Dintre materialele destinate prevenirii transmiterii bolii, dezinfectantul este cel mai răspândit, urmat de măști și teste.
- Pentru 30% din elevii cuprinși în eșantion, existența sau inexistența testelor în școli rămâne un mister. Dintre cei cu colegi infectați, doar 23% au fost testați în școală, în timp ce 37% spun că, deși testele există, nu au solicitat testarea.
- În opinia elevilor, profesorii respectă mai mult măsurile de siguranță (32,6% indică o măsură egală, iar 63,5% dintre respondenți spun că adulții sunt mai disciplinați);
- În ceea ce privește sentimentul de siguranță în școală, peste jumătate dintre elevi (55% la nivelul întregului eșantion și aproape 52% dintre cei cu colegi afectați) au indicat scoruri mari (4 și 5). Procentul este mult mai mare decât al celor care afirmă că elevii respectă măsurile de siguranță (35,5).

„Școala este locul în care copiii experimentează un foarte mare sentiment de siguranță și unde percep informațiile primite ca fiind validate de autoritatea profesorilor și a mediului. De aceea, întreruperea cursurilor nu poate aduce beneficii, ci, din contră, slăbește încrederea copiilor în informația primită pe alte canale. Școala contribuie major la receptarea informației științifice, crucială într-un astfel de moment pandemic”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.**

CONTEXT

Majoritatea părinților (70%) care au apelat la psihologii Organizației Salvați Copiii România în primul an al crizei sanitare s-au confruntat cu crize de furie și irascibilitate la copiii preșcolari și

școlari mici. În ceea ce îi privește pe adolescenți, principala problemă pentru care părinții au cerut ajutor de specialitate a fost creșterea stărilor de anxietate și depresie.

Adolescenții în special au cunoscut o exacerbare a stărilor de anxietate și depresie, manifestate prin:

- Izolare socială, refuzul de a ieși din casă, de a face mișcare în aer liber,
- Petrecerea unui timp îndelungat în fața ecranelor, 7-8 h/zilnic, uneori chiar și mai mult,
- Dezechilibre legate de rutina de somn, insomnie, dereglări ale ritmului de somn, nu dorm noaptea și dorm ziua,
- Creșterea în greutate, tendința de bulimie,
- Rezultate școlare mai scăzute, dezorganizare în ceea ce privește școala online,
- Stări de irascibilitate și protest
- Sunt prezente comportamente de evitare (evită să iasă cu prietenii și ies tot mai greu din casă pentru diferite activități), comportamente de verificare (citirea unor informații legate de evoluția situației pandemice, despre eficiența vaccinului) sau comportamente compulsive (precauție exagerată legată de respectarea restricțiilor, dezinfectare excesivă a suprafețelor, a mâinilor, purtarea mai multor măști în același timp).

Pandemia este percepută la nivel mondial ca o amenințare majoră pentru sănătatea fizică și mentală, afectând viața copiilor, adolescenților și a întregii familii, prin sentimentele pe care le suscită: panică, frică, frustrare, stres, confuzie, instabilitate, lipsa previzibilității, de multe ori declanșând dezechilibre emoționale majore care afectează vizibil sănătatea mintală a multor oameni, ducând la tulburări de sfera depresiei sau anxietății.

Persoană de contact: Mihaela Dinu, Psiholog clinician, Salvați Copiii - mihaela.dinu@salvaticopiii.ro, tel. 0723276350.

Despre Organizația Salvați Copiii:

De 31 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire,

educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.570.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.